

„Jezička sposobnost od početka“ – Podsetni list U3 – U5

Saveti za višejezičku komunikaciju u krugu porodice

Dragi roditelji!

Zajedno sa Vama i mi se radujemo rođenju Vašeg deteta.

Vi govorite nemački i / ili druge jezike, tako da Vaše dete ima šansu da odraste sa više jezika. Sigurno ste već razmislili o tome, kojim jezikom bi trebali govoriti sa Vašim detetom. Na sledećim stranicama pružamo Vam važne informacije o uspešnoj višejezičkoj komunikaciji.

Višejezičnost kao šansa

Odrasti sa više jezika nije izuzetak, nego je na celom svetu za većinu ljudi svaki-danšnja. Naučiti više jezika, za Vaše dete znači veliko bogatstvo. Naročito mala deca vrlo lako nauče više jezika, i time nisu preopterećeni. A ni poremećaji u razvoju govora ne pojavljuju se češće nego kod dece koja odrastaju sa samo jednim jezikom. Miljokazi u razvoju govora kod dece, koja odrastaju bilingvalno, ponekad se postižu nešto kasnije. Ali to zakašnjenje se obično brzo nadoknađuje.

Kako da govorim sa svojim detetom?

- **Govorite sa svojim detetom slobodno samo onim jezikom, koji najbolje znate, iako to nije nemački.**

Obično ne predstavlja nikakav problem ako Vaše dete u prvo vreme odrasta koristeći isključivo jedan drugi maternji jezik, i tek nešto kasnije nauči nemački - kao drugi jezik.

- **Ako Vi kao roditelji govorite različite jezike, najbolje je ako svaki od Vas govori sa detetom svojim maternjim jezikom.**

Vaše dete će vrlo brzo naučiti da postoji „mamin jezik“ i „tatin jezik“ i od početka lako može učiti više jezika paralelno. Olakšaćete Vašem detetu da nauči Vaš jezik, ako sa njime na Vašem maternjem jeziku govorite, šalite se, pevate, tešite ga itd.

- **Važno je rano slušati nemački jezik.** Za uspešnu integraciju i kasniji uspeh u školi važno je da Vaše dete dobro

vlada nemačkim jezikom. Zato je potrebno da Vašem detetu rano i često pružite mogućnost da čuje a kasnije i da govori nemački.

Kontakt sa odraslima i decom koja govore nemački, npr. u grupi za malu decu (grupa za igranje - Krabbelgruppe) od velike je pomoći Vašem detetu pri učenju nemačkog jezika.

Naime, uspešna višejezičnost je moguća samo ako sve jezike pozitivno cenite i aktivno koristite.

Poštovanje svojeg maternjeg jezika i nemačkog

U kojoj meri Vaše dete rado i pre svega dobro uči jezike, uveliko zavisi od toga, koliko ceni pojedinačne jezike. Pokazujte Vašem detetu da ste ponosni na Vaš maternji jezik, ali i da je važno poznavati jezik zemlje u kojoj živite. Ukoliko još ne govorite dobro nemački, bilo bi važno da čim pre pohađate kurs nemačkog jezika.

Vaše dete već zna

Deca su od početka mali „stručnjaci za jezike“. Ona već pre rođenja čuju govor. Deca prepoznavaju glas majke i najradije slušaju svoj maternji jezik. Učenju jezika pripada i vikanje, smeh i oblikovanje zvukova. Gugutanje je važan prvi stepen pre prvih reči i počinje u dobi od oko pola godine.

Kako možete pomoći svojem detetu pri razvoju govora

- **Gugučite i govorite sa Vašim detetom.**

U prvoj godini života važno je koristiti jezik u igri i zabavi. Govorite mnogo zajedno sa Vašim detetom. To je moguće i onda ako još ne izgovara reči. Oponašajte glasove, koje Vaše dete izvodi, i pričekajte kako reaguje na to. Tako možete voditi pravi „razgovor“ između Vas i Vašeg deteta – naravno za sada još bez reči.

- **Vizualni kontakt, ponavljanje i dobar naglasak.**

Gledajte u Vaše dete, dok govorite s njim. Govorite polako i jednostavnim rečenicama. Ako važne reči više puta ponovite i te reči posebno naglasite, olakšaćete Vašem detetu da nauči te reči.

- **Recite Vašem detetu kako se zovu stvari koje ga interesuju.**

Posmatrajte pažljivo svoje dete i recite mu kako se zovu stvari koje ga interesuju. Ili pokažite detetu jednu stvar i recite mu kako se zove. Naročito pogodne su situacije kada ste sami sa Vašim detetom, npr. pre spavanja, kod povijanja, za vreme kupanja i igre.

- **Dobro je ako za vreme „razgovora“ sa Vašim detetom isključite radio i televiziju.**

Tada se dete može bolje koncentrisati na ono što govorite. To olakšava učenje govora.